

Hvad nu de egentlige Landbrugsbygninger, der her er Tale om i Forslaget, angaar, mener jeg ikke, at Lovforslaget, selv om det bliver vedtaget, vil faa en slynderlig Indflydelse paa den Slags Bygninger. Jeg gaar ud fra, at vore Bygningers Værdi staar i et nogenlunde rimeligt Forhold til det Jordareal, der hører til, og da vil Loven slet ingen Indflydelse faa paa Styldsaetningen. Jeg gaar naemlig ud fra, at naar de almindelige Landbrugsbygninger ikke ere uforholdsmæssig flotte, vil den Værdi, Bygningerne have, ikke komme til at faa nogen Bygningsstyld paa sig, naar man først har fradraget de 1,000 Kr., som skulle fradrages, og desuden det Hartkorn, der hviler paa Ejendommen. Jeg kan kun tænke mig ganske enkelte Tilfælde, hvor det kan faa nogen Betydning, saaledes i enkelte Tilfælde ude i Hedekommunerne, hvor der er store opdyrkede Arealer med grumme lidt Hartkorn, og man kunde da sige, at der var det i alt Fald retfærdigt. Men det kunde der endda tvistes om. Naar en Mand har købt en Ejendom under den Forudsaetning, at Ejendommen har grumme lidt Hartkorn, er man næsten nødt til at gaa ud fra, at Manden har betalt Ejendommen dyrere, fordi han vidste, at der ikke paahvilede den slynderlig Hartkornsaegift, og vilde man faa paalægge ham en saadan Skat som den, der her er Tale om, kunde man sige, at det egentlig er at forringe ham hans Ejendoms Værdi. Men jeg skal ikke udbrede mig vidtløstigt herover, da jeg mener, at det ikke har slynderlig Betydning i Anledning af dette Lovforslag. Derimod er der en anden Slags Bygninger, jeg i Forbigaaende vil have Lov til at nævne, og det er den Slags Bygninger, der komme ind under den Lov, vi i sidste Samling fik vedtaget om Frihed for Bygningsaegift. Der synes mig at være en mærkelig Modsigelse i, at Lovgivningsmagten i den ene Samling vedtager Frihed for Bygningsaegift, fordi den mener, at det er en uretfærdig Afgift, da der ikke i disse Bygninger drives Erhverv, og saa i næste Samling gaar hen og vedtager en anden Lov, hvorved den paalægger de samme Bygninger en meget større Afgift end den, som den tidligere har fritaget dem for. Jeg synes, at det er en Selvmodsigelse, som jeg ikke kan tænke mig, at Rigsdagen vil gaa ind paa.

Jeg skal saa gaa over til at omtale en anden Slags Bygninger; det er de Bygninger, der nærmest ere bestemte til Handel og Haandværk. Man kunde sige om disse Bygninger, at de nok kunde have Raad til at give nogen Afgift til Kommunerne. Det

kan maaske se saaledes ud, men man maa jo huske paa, at det er ikke Bygningen, som giver Indtægt, men derimod det Erhverv, der drives i Bygningen, og for saa vidt der i Bygningen drives et Erhverv, som virkelig har nogen Skatteevne, mener jeg, at det er ligefremt, at det kommunale Raad vil vide at ramme denne Værdi ved Ansættelsen af Vigningen over de kommunale Indtægter, saa jeg kan slet ikke forstaa, at det af Hensyn til den Slags Bygninger skulle være saa overmaade formaalstjenligt at faa paalagt en Bygningsstyld. Jeg mener tværtimod, at der klæber mange Uretfærdigheder derved, og som et Eksempel paa en af de største skal jeg nævne, at hvis man saar vedtaget en Lov af dette Indhold, som vil ramme Bygninger navnlig i de større Landsbyer, Stationsbyer osv., hvor der drives Handel og Haandværk og andet Erhverv, vil man paa Forhaand ligesom have lagt en første Prioritet paa disse Bygningssejendomme. Nu er der jo i vor Tid Tale om, at der blandt Bygningsejere er Trang til at faa oprettet en Kreditforening, der kan give Laan i Bygningssejendomme af denne Art, men jeg tør nok paastaa, at disse Bygningsejere skulle faa at føle, hvis vi saa en Lov af det Indhold, som her foreslaas, at deres Bygningers Værdi er gaaet betydelig ned. Det skulle de nok komme til at mærke, naar de skulle have deres Bygninger takserede til Laan i denne Kreditforening. De ville da gøre den Opdagelse, at man i Grunden har frataget dem en Del af deres retmæssige Ejendom uden Erstatning. Dette mener jeg, er ikke ganske rigtigt, særlig naar man ser det i Forhold til, hvad Lovforslaget ellers synes at holde for rigtigt, og navnlig ser paa § 14, hvor man ved en Bestemmelse har villet sikre Embedsmænd mod Tab. At Embedsmændene skulle have Erstatning for det Tab, som de kunne komme til at lide, synes mig underligt, naar man samtidig mener ganske rolig at kunne vedtage, at private Folk skulle miste en Del af deres retmæssige Ejendom uden Erstatning. Kommer man til at tænke paa saadanne Bygninger som Møller, saa mindes man jo, at der i de sidste Dage har været talt en Del om den Slags Ejendomme, og at det synes, som om en Del ærede Medlemmer have særlig Fortærlighed for dem og gerne vilde have dem beskyttede. Tænke vi paa de smaa Møller ude paa Landet, saa synes jeg, at det samme maa komme til at gælde for deres Vedkommende som for de Bygninger, hvor der drives Handel og Haandværk. Smaa Møllebrug have vi mange af, som til Nød kunne ernære en Familie, og jeg synes ikke,